

Enric Balaguer, [A tall d'invocació](#), bloc personal, [10 de novembre de 2009](#)

El músic del bulevard Rossini

La ficció valenciana passa per un bon moment. Ço és té una producció diversa, d'una qualitat indiscutible (encara que hi ha de tot) i, en general, es proposa uns reptes ben ambiciosos. En qualsevol inventari s'haurien de posar noms com els de Josep Lozano, Ximo Caturla, Francesc Bodí, i *la tropa* de Castelló: Vicent Pallarés, Adolf Piquer, Pasqual Mas i Vicent Usó. L'últim, Vicent Usó, té una trajectòria important i és, a hores d'ara, una de les veus més seductores de la narrativa valenciana. Usó és autor – com a mínim– d'un parell d'obres sucoses, amb ingredients interessants i amb traça a l'hora de plantejar temes actuals.

Açò és el que trobem en la darrera novel·la: *El músic del bulevard Rossini*, obra amb què es quedà finalista en el premi Sant Jordi. El protagonista de l'obra -Tadeusz– és un jove músic polonès que ha passat de somniar la fama en el camp artístic, a guanyar-se el pa tocant el violí en una cantonada d'una ciutat de l'estranger. Volia esdevenir un músic famós, però s'ha trobat en la misèria i viu de les almoines dels transeünts.

Tadeusz, a més, ha vingut de Polònia de forma il·legal i és víctima d'una xarxa de tràfic d'emigrants. Amb tots aquests ingredients, a més de la relació amb els veïns on Tadeusz acostuma a tocar el violí: Remigi (que té un bar), Filibert (un botiguer que li dóna diners interessadament per despertar l'afany de consum dels vianants) es completa el principal escenari de l'obra. L'altre escenari és la Polònia que Tadeusz ens conta, amb pedaços de la seua infantesa, de la seua vida sentimental i familiar i, sobretot, del seu aprenentatge musical.

L'obra fa circular elements de molta actualitat social (a més de ser d'una humanitat palpitant) i té l'ingredient seductor d'escenificar un món molt pròxim. En algun moment, sembla que els personatges de l'obra te'ls pugues trobar en eixir al carrer, en qualsevol bar o en la cantonada més pròxima.

La història té un conjunt d'ingredients melodramàtics: el món de la música (amb l'emotivitat cultivada i propensa a l'idealisme...), l'afany de glòria (llençat a perdre), l'explotació de les xarxes de mafiosos... Tot sembla preparat perquè el lector explore –i explote– la vena sentimental. Però no és així. Almenys, hi ha un mecanisme correctiu que és la veu del narrador. Un narrador que va insinuant-nos que si el personatge haguera fet alguna altra cosa, la història tindria un rumb diferent. És, en definitiva, una mena d'artefacte Brechtia de distanciament que ens vol fer veure més que fer sentir i, sobretot, ens vol fer pensar més que commoure.

"Potser, si haguera optat per seure a la taula on hi ha la dona sola, aquesta novel·la hauria segut una altra, al capdavall qualsevol decisió, per menuda que siga, per insignificant que ens parega, pot modificar el rumb d'una biografia".

Posats a pensar així la història --qualsevol història--esdevé un artilugi ple de possibilitats i cada vida, un conjunt d'eleccions. I en cada obra no sols hi ha el diàleg de les paraules i la realitat, sinó entre les paraules, la realitat i el somni.